

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

Cap. I. Explicatur sententia nouorum Samosatenorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

CAPVT PRI- M V M.

*Explicatur sententia nouorum Samoſa-
tenorum.*

VOD A D PRIM VM ATTINET. Av-
stor nouorum Samosatēsium fuit Michaēl
Seruetus, qui innotescere cœpit anno M. D.
XXXII. teste *Sutio*: Anno verò M. D. L^X. ^{III}
Geneuæ combustus est. Sequuti sunt eum
qui nunc in Transſyluania præcipue ſedem habent, quo-
rum Principes erant *Georgius Blandtata*, qui adhuc viuit,
& *Franciscus David*, qui anno M. D. LXXX. cùm Chri-
ſtum negaret eſſe iuocandum, aut Ecclesiæ curam habere,
a Principe Transſylaniæ ad perpetuos carceres damnatus
fuerat, ſed paulò pōſt in phrenesim incidit, & poſt biduum
extinctus eſt.

*Sententia cuiuslibet
ſcribentis ſancti
ſatani.*

Sententia Seruerianorum tria docet, & composita eſt ex
tribus antiquis hærelib⁹. **P**RIMO aſſerit nullam eſſe in
Deo diſtinctionem personalem. Ita Seruetus lib. 5. Trinit.
pag. 189. & in reſponſione ad art. 1. & ministri Transſyluan⁹
lib. 1. cap. 4. Quod idem olim docuerunt *Hermogenes*, *Pra-
reas*, *Noētus*, *Sabellius*. Quorum omnium meminit Au-
gustinus lib. 1. de hærel. cap. 41. Ac deinde etiam *Paulus Sa-
mosatenus*, & *Photinus*, teste *Hilario*, lib. de Synodis. **S**E-
CVND O aſſerit Christum ante incarnationem nihil fuiffe,
niſi in mente Dei per ideam. Ita Seruetus lib. 3. Trinit. pag.
92. & Ministri Hungarici libro 2. cap. 3. Quod idem olim
docuerunt *Ebion*, & *Cherinthus* apud *Irenæum* lib. 1 cap.
25. & 26. & deinde *Paulus Samosatenus*, ac *Photinus* apud
Augustinum hærel. 44. & 45. **T**ERTIO aſſerit Christo ho-
mini communicatam à Deo diuinitatem, non per genera-
tionem

tionem æternam, sed per uocationem gratiæ, & inhabitatio-
nem, ac proinde posse Christum dici Deum, sed Deum factum
& temporalem, non æternum. Ita Blandrata disput. 6. Albo-
na, & Ministri lib. 2. cap. 7. Quod idem olim docuit Nesto-
rius apud Theodoreum lib. 4. hæretic. fabul.

Dissidentes
de invocata

Ac in his quidem omnes noui Samosateni conueniuntur.
Dissident autem inter se de invocatione Iesu Christi, & in
tres quasi sectas diuisi sunt. Nam Franciscus DAVID, &
multi ex Hungaricis Ministris docent, Jesum Christum non
esse inuocandum, sed solum Patrem, qui solus est verus Deus,
& solus hoc tempore curam Ecclesiæ gerit. Exstant theses de
hac re Francisci Dauidis, & responsio eiusdem ad rationes
Fausti Socini, qui theses illas confutauerat. Ipse autem Faustus
asserit in confutatione iam allegata, Christum in preci-
bus inuocari posse, sed tamen addit, maioris esse perfectio-
nis ad Deum Patrem recta accedere.

Denique GEORGIVS BLANDRATA in thesibus, &
Ministri Poloni in iudicio, quod ediderunt de causa Fran-
cisci Dauidis, docent, Iesum Christum non modò inuoca-
dum esse, sed etiam debere inuocari: nec esse imperficio-
nem ad eum confugere. Accidit autem peropertunè ha-
ecorum dissensio, non solum quia, ut ait sanctus Hilarius,
bellum hæreticorum pax est Ecclesiæ, sed etiam quia virtu-
que pars, ad miras angustias redigi cœpit. Nam qui Chri-
stum inuocandum esse docent, proferunt plusquam quin-
quaginta testimonia Scripturæ, quibus aduersarios repe-
gnare ostendunt; qui vero non inuocandum afferunt, cer-
tissima ratione demonstrant, aduersarios secum ipsos pa-
gnare, quippe qui nolint inuocari Sanctos, quia non sunt
Dii veri, & tamen Christum inuocari velint, quem iudicant pa-
lam affirmant non esse Deum verum.

CAPUT II.

Explicatur sententia nouorum Ari-
norum.

VANTVM ad SECUNDVM. Sententia VALEM-
TINI GENTILIS, & aliorum, qui eius comitiis
vel discipuli fuerunt, tria docet.

PRIMO.